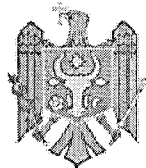

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**THE SUPREME COURT OF JUSTICE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

mun. Chișinău, str. P. Rareș, nr.18,
Republica Moldova, MD-2005,
tel./fax:(+ 373 22) 218768
e-mail: info@csj.md

Chișinău, P. Rareș, 18 street,
Republic of Moldova, MD-2005,
tel./fax:(+373 22) 218768
e-mail: info@csj.md

Nr. 2ra-495/19 din 27.06.2019

Curții Constituționale a RM

Prin prezenta, în baza încheierii din 12 iunie 2019, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție Vă expediază cererea depusă de Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă privind controlul constituționalității prevederilor art.40 alin.(2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14 iunie 2007.

Anexă: copia încheierii din 12 iunie 2019 pe 9 pagini, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate adresată Curții Supreme de Justiție pe 2 pagini, sesizarea adresată Curții Constituționale a RM pe 14 pagini, copia mandatului.

Cu respect,

**Președintele Colegiului civil,
comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție**

T.Vieru

Ex: T.Bradu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	1249
" 01 "	07 2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume: **Bîrcă** 2. Prenume: **Valeriu**

3. Funcția: **avocat**

4. Adresa: **MD-2059, mun.Chișinău, str.Petricani 31**

5. Tel./fax: **069349446** e-mail: **cabinet_avb@gmail.com**

6. Numele și prenumele reprezentantului*:

7. Ocupația reprezentantului:

8. Adresa reprezentantului:

9. Tel: 10. Fax

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Prin prezenta, solicităm Înaltei Curți efectuarea controlului de constituționalitate a textului **“sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia”** de la art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, care prevede că:

Articolul 40. Limitarea distribuirii sau plății profitului net

[...]

“(2) Societatea nu este în drept să plătească asociaților profitul net a cărui distribuire s-a hotărât la adunarea generală a asociaților dacă, la momentul achitării, societatea este în stare de insolvabilitate **sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia.**”

[...],

în temeiul articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016.

Excepția de neconstituționalitate este ridicată în cadrul cauzei civile nr.2ra-495/19 pendinte la Curtea Supremă de Justiție (*Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ*) pe marginea recursului declarat de Roman Marcela împotriva Deciziei Curții de Apel Chișinău din 17.10.2018, emisă în cauza la acțiunea Roman Marcela vs. SRL „Poduri Prim”, intervenienți accesorii Țerna Veaceslav și Rostovscaia Natalia, cu privire la încasarea sumei de 1 493 000 lei ca datorie la achitarea părții din profitul net al SRL „Poduri Prim”, distribuit conform *Procesului-verbal nr.03/12 al adunării fondatorilor SRL „Poduri Prim” din 11.12.2012*; a sumei de 943 761,55 lei cu titlu de dobândă de întârziere în temeiul prevederilor art.619 alin.(2) Cod civil al RM; a sumei de 386 944,77 lei cu titlu de reparare a prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) ca urmare a neachitării la scadență a sumei părții din profitul net (dividendelor) conform deciziei asociaților SRL „Poduri Prim” (*Procesului-verbal nr.03/12 al adunării fondatorilor SRL „Poduri Prim” din 11.12.2012*), precum acțiunea reconvențională a SRL „Poduri Prim” împotriva Roman Marcela cu privire la declararea nulității *Procesului-verbal nr.03/12 al adunării fondatorilor SRL „Poduri Prim” din 11.12.2012*.

Problema de constituționalitate a unor prevederi ale art.40 din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, abordată în cadrul prezentei sesizări, rezidă în faptul că textul **“sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia”** de la art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007, nu asigură, în opinia noastră condițiile de calitate a legii privind previzibilitatea și claritatea acesteia (art.23 din Constituția Republicii Moldova), precum și generează o situație de îngrădire arbitrară a exercițiului dreptului de proprietate în sensul consfințit de prevederile art.46 din Constituția Republicii Moldova și art.1 al Primului Protocol adițional din 20.03.1952 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În jurisprudența sa anterioară Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat că exigențele statului de drept presupun *inter alia* asigurarea legalității și a certitudinii juridice. Principiul legalității și al certitudinii juridice consfințit prin art.1 alin.(3) din Constituție este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului. Asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate. La elaborarea unui act normativ **legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate**. Previzibilitatea și claritatea constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare nicidecum nu pot fi omise (HCC nr.4 din 20.02.2018, §41-45, HCC nr.26 din 27 septembrie 2016, §53).

Considerăm că redacția art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007 care restricționează plata de către o societate cu răspundere limitată a profitului net a cărui distribuire s-a hotărât la adunarea generală a asociaților dacă, la momentul achitării, societatea **poate ajunge în stare de insolvabilitate în urma distribuirii acestuia**, generează (cu referire la circumstanțele speței concrete) intepretări

arbitrare, deoarece nu corespunde exigențelor privind calitatea legii, iar în consecință, prin efectul aplicării discreționare a normei juridice contestate, în mod inevitabil se crează situația violării dreptului la protecția proprietății asupra “bunului” persoanei, garantate de articolele 23 și 46 din Constituția Republicii Moldova.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notii Explicative)

13. Reclamanta Roman Marcela a avut pînă la 11.02.2019 calitatea de asociat – deținător al unei părți sociale de 25% din capitalul social al SRL „Poduri Prim” (societate comercială constituită la 06.10.2005), alături de dna Rostovskaya Natalia deținătoarea părții sociale de 25 % și dl.Țerna Veaceslav – partea socială de 50%.

La 11.12.2012, în baza procesului-verbal a adunării fondatorilor SRL “Poduri Prim” nr.03/12, s-a hotărît achitarea asociatei Roman Marcela a dividendelor/părții profitului net în mărime de 1600000 lei pe parcursul anului 2013 pînă la 31 decembrie 2013.

Urmare a neexecutării de către SRL “Poduri Prim” a obligației de plată a dividendelor (părții din profitul net al societății) distribuite conform procesului-verbal a adunării fondatorilor SRL “Poduri Prim” nr.03/12 din 11.12.2012, la 31.12.2016 Roman Marcela a depus o cerere de chemare în judecată către SRL “Poduri Prim”, intervenienți accesorii Țerna Veaceslav și Rostovskaya Natalia, privind încasarea datoriei la achitarea părții din profitul net, a dobînzii de întîrziere, a prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și a cheltuielilor de judecată. În particular, în cadrul litigiului dedus judecătii, a fost invocat faptul că în pofida deciziei de achitare a dividendelor (părții din profitul net) decise spre plată conform procesului-verbal a adunării fondatorilor SRL “Poduri Prim” nr.03/12 din 11.12.2012 în sumă de 1 600 000 lei, pînă la 31.12.2016 societatea nu a achitat decît parțial suma de 107 000 lei (la 28 decembrie 2015 suma de 7000 lei, la 13 septembrie 2016 suma de 20000 lei, la 10 noiembrie 2016 suma de 30000 lei, iar la 28 decembrie 2016 suma de 50000 lei). Astfel, la data de 30 decembrie 2016, debitorul SRL “Poduri Prim” era în întîrziere de plată a sumei de 1 493 000 lei.

În cadrul examinării cauzei în instanța de fond, SRL “Poduri Prim” a depus acțiune reconvențională către asociata Roman Marcela, solicitînd declararea nulității procesului verbal nr.03/12 din 11.12.2012 a adunării fondatorilor SRL “Poduri Prim” și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 19.02.2018 a fost emisă Hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), la dosarul nr.2-3048/2017, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea asociatei Roman Marcela vs. SRL „Poduri Prim”, intervenienți accesorii Țerna Veaceslav și Rostovskaia Natalia, cu privire la încasarea datoriei la achitarea dividendelor (părții din profitul net), dobînzii de întîrziere, prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și a cheltuielilor de judecată. De asemenea, instanța de fond a respins ca fiind neîntemeiată și acțiunea reconvențională a SRL „Poduri Prim” împotriva dnei Roman Marcela cu privire la declararea nulității *Procesului-verbal nr.03/12 al adunării fondatorilor SRL „Poduri Prim” din 11.12.2012*.

În urma examinării cererii de apel declarată de Roman Marcela împotriva Hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19.02.2018 (apelul a fost declarat doar în partea ce ține de respingerea acțiunii lui Roman Marcela) a fost emisă Decizia Curții de Apel Chișinău din 17.10.2018, prin care s-a respins apelul declarat de Roman Marcela și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19.02.2018, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Roman Marcela către SRL “Poduri Prim”, intervenienți accesorii Țerna Vaceslav și Rostovskaya Natalia privind încasarea datoriei la achitarea părții din profitul net, a dobînzii de întîrziere, a prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și a cheltuielilor de judecată, precum și la acțiunea reconvențională depusă de SRL “Poduri Prim” către Roman Marcela cu privire la declararea nulității *Procesului verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a adunării fondatorilor SRL “Poduri Prim”* și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 12.01.2018 Roman Marcela a depus prin intermediul reprezentantului o cerere de recurs împotriva Deciziei Curții de Apel Chișinău din 17.10.2018. Cauza nr.2ra-495/19 este pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

De notat că atât instanța de fond la emiterea Hotărîrii din 19.02.2018, cât și instanța de apel la pronunțarea Deciziei din 17.10.2018 au reținut cu titlu de concluzii definitorii alegația formulată în apărarea SRL "Poduri Prim" precum că societatea s-ar [fi] afla[t] într-o stare financiară precară:

- „... precum reiese din circumstanțele cauzei, potrivit Raportului financiar de profit și pierderi pe perioada 01 ianuarie 2011 - 31 decembrie 2011, prezentat la Inspectoratul Fiscal și ÎS "Statistica", compania reflectă pierderi în sumă de 769 052 lei, iar careva corectări ulterioare nu au fost efectuate. Conform raportului menționat supra, la situația din 01 ianuarie 2011, SRL "Poduri Prim" avea un credit bancar nerambursat în sumă de 3 739 801 lei, iar la finele anului 2011 creditul bancar nerambursat constituia suma de 2 018 302 lei. În aceeași ordine de idei, starea financiară precară a SRL "Poduri Prim" se confirmă prin faptul că în baza procesului verbal nr.10/11 a fondatorilor societății din 07 noiembrie 2011 cu participarea inclusiv a Marcela Roman, s-a hotărît unanim contractarea de la BC "VictoriaBank" SA a unei linii de credit în sumă de 2 800 000 lei pe un termen de 24 luni pentru completarea mijloacelor circulante și efectuarea plăților curente, iar la 21 noiembrie 2011, între BC "VictoriaBank" SA și SRL "Poduri Prim" a fost încheiat contractul de credit nr.LC-7.”;
- „... instanța de apel reține că potrivit pct.11.2 lit.e) din contract, părțile contractante au stabilit/prevăzut că fără acordul Băncii, Debitorul nu este în drept să achite dividende sau alte plăți în favoarea fondatorilor sau altor creditori pînă la onorarea deplină a obligațiunilor sale față de Bancă (f.d.128-129). Astfel, dat fiind faptul că procesul-verbal din 11 decembrie 2012, invocat de către Roman Marcela drept temei pentru înaintarea acțiunii, prin care s-a hotărît achitarea dividendelor în mărime de 1 600 000 lei pe parcursul anului 2013 pînă la 31 decembrie 2013, a fost emis și adoptat ulterior contractării creditului de la BC "VictoriaBank" SA, iar la situația din 2012, conform informației eliberate de Bancă soldul contului curent al SRL "Poduri Prim" constituia 19 921,28 lei, Colegiul civil concluzionează că SRL "Poduri Prim" era în imposibilitate financiară de a hotărî distribuirea profitului net între asociați. Suplimentar, Colegiul civil menționează că fiind lipsit de dreptul de a acționa fără acordul preliminar al creditorului BC "VictoriaBank" SA, conform prevederilor contractului de credit, SRL "Poduri Prim" nici nu poate fi obligat să achite dividendele solicitate de Roman Marcela.”;
- „În concluzie instanța de apel apreciază ca întemeiată concluzia primei instanțe privind netemeinicia pretențiilor asociatei Roman Marcela față de SRL "Poduri Prim", or, conform normelor legale menționate supra, distribuirea venitului net între asociați poate avea loc doar după achitarea tuturor plăților obligatorii, prin emiterea hotărîrii privind determinarea părții profitului net care urmează a fi distribuită care se adoptă la adunarea generală a asociaților. Colegiul civil apreciază ca întemeiată concluzia primei instanțe, privind respingerea cerinței privind încasarea datoriei la achitarea părții din profitul net, ca fiind neîntemeiată și lipsită de temei juridic în admiterea acesteia, iar subsecvent celor descrise, neadmiterea cerinței de bază generează lipsa temeiului în dispunerea încasării a dobînzii de întârziere, a prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și respectiv a cheltuielilor de judecată.”;
- „...pe lîngă circumstanțele constatate cu referire la datoriile societății față de creditorii săi care reflectă starea financiară dificilă a acestuia, instanța de apel consideră că procesul-verbal, nu îmbracă forma unei hotărîri după cum stabilește legea, pentru ca asociații să poată beneficia de dividende.”;
- „Instanța de apel menționează că sunt neîntemeiate argumentele apelantei cu referire la situația financiară reală a SRL "Poduri Prim", iar hotărîrea adunării generale privind achitarea unei părți din profitul net înregistrat de Societate, era realizabilă pînă la finele anului 2013, or, chiar la momentul eliberării din funcția de director financiar a lui Roman Marcela de la SRL "Poduri Prim", confirmat prin ord. 05/13 din 02 ianuarie 2013, situația financiară a întreprinderii era foarte dificilă, aceasta având datorii față de partenerii de afacere și Bancă la data de 31 decembrie 2012 în sumă de 7 661 566 lei (5 720 766,90 fața de parteneri și 1 940 800 Bancă), fapt indicat în bilanțul contabil pentru anul 2012. Colegiul civil consideră declarative afirmațiile apelantei precum că SRL "Poduri Prim" SRL era în stare să se achite cu asociații săi, or, potrivit datelor contabile la data de 11 decembrie 2012, soldul numerarului în casierie constituia numai 621,07 lei, iar soldul mijloacelor bănești în cont curent al întreprinderii constituia 19 921,28 lei.”.

Instanța de fond și cea de apel au reținut aplicabilitatea în speță a prevederilor art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, conform cărora, societatea nu este în drept să plătească asociaților profitul net a cărui distribuire s-a hotărît la adunarea generală a asociaților dacă, la momentul achitării, societatea este în stare de insolvabilitate sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia.

Deci, norma juridică în privința căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate este în mod direct și nemijlocit aplicabilă la soluționarea cauzei nr.2ra-495/19 pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14. Considerăm că textul *“sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia”* de la art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, în formula în care este utilizată la redactarea normei juridice, nu corespunde criteriului de certitudine și calitate a legii, fiind pasibilă de interpretări și aplicări arbitrare și discreționare, care degenerază în suprimarea dreptului la protecția proprietății subiectului de drept vizat.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a menționat că „nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita. [...] În special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anumită garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice” (*Amann vs. Elveția*, 16 februarie 2000, § 56). Nivelul de precizie al legislației interne „depinde într-o măsură considerabilă de conținutul actului normativ avut în vedere, domeniul pe care este menit să-l acopere, numărul și statutul celor cărora le este adresat” (*Chorherr v. Austria*, 25 august 1993, § 25). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (*Silver și alții v. Regatul Unit*, 25 martie 1983, § 80).

La elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. Astfel, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure.

Prin urmare, destinatarii trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat doar în baza prevederilor care îl specifică, adică prin aplicarea simplă a regulilor de interpretare lingvistică sau prin aplicarea actelor subordonate acestui act (HCC nr.26 din 27.09.2016, §§ 49-52).

Astfel, cu referire la situația în speță, redacția actuală a art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007, într-o interpretare extensivă, oferă exponenților organului executiv al societății cu răspundere limitată posibilitatea discreționară de a se prevala de o pretinsă „*situație financiară precară*” a întreprinderii pentru a justifica omisiunea executării deciziei adunării generale a asociaților privind distribuirea profitului net (chiar în ipoteza în care a fost adoptată cu votul unanim al asociaților).

Curtea Constituțională a Republicii Moldova a statuat cu referire la procedeele de interpretare a legii că, caracterul general al formulării unui text legal conduce la caracterul general al aplicării lui, fără să fie necesare distincții pe care textul respectiv nu le conține și nu le urmărește (HCC nr.3 din 18.01.2019, § 24, DCC nr.34 din 19.04.2018, § 24).

Or, în speță pîrîtul-intimat SRL “Poduri Prim” s-a prevalat, iar instanțele de judecată investite cu examinarea cauzei au reținut aplicabilitatea prevederilor art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007, care exonerează societatea cu răspundere limitată de obligația achitării părții din profitul net, decise de adunarea generală a asociaților, pe motivul insuficienței resurselor financiare circulante. Asta în pofida faptului că valoarea activelor SRL “Poduri Prim”, inclusiv drepturile de creanță față de terți, atît la data emiterii deciziei de plată a dividendelor, precum și la data limită de achitare a părții din profitul net, permiteau executarea plății fără a aduce atingere solvabilității întreprinderii. Mai mult ca atît, asociații SRL “Poduri Prim”, inclusiv asociatul majoritar (50%) care este și administrator al societății dl.Țerna Veaceslav, au beneficiat anterior în anul 2012 de distribuirea dividendelor, astfel organul executiv al societății executînd selectiv deciziile adunării generale a asociaților și invocînd art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007 discreționar (*Procesul- verbal nr.01/12 din 06 februarie 2012 a adunării fondatorilor SRL “Poduri Prim”*, prin care s-a decis repartizarea dividendelor în mărime de 3000000 lei deținătorilor de cote-părți în capitalul social proporțional, din contul profitului înregistrat în anul 2008, a fost anexat cu titlu de probă-înscriș la actele cauzei).

Conform art.23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Din această perspectivă, textul „sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia” de la art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată este contrar prevederilor art.23 din Constituția Republicii Moldova sub aspectul clarității și certitudinii.

De asemenea, sintagma contestată în cadrul prezentei excepții de constituționalitate, este contrară prevederilor coroborate ale art.art.9, 46 și 127 din Constituția Republicii Moldova.

Curtea Constituțională a menționat că una din formele de realizare a proprietății private este formarea societăților comerciale, care constituie o parte esențială a economiei statului, bazată pe economia de piață. În conformitate cu legislația civilă, unul din tipurile societăților comerciale sunt societățile cu răspundere limitată. Societatea cu răspundere limitată este o persoană juridică formată prin voința uneia sau mai multor persoane, exprimată în actul de constituire, prin care acestea convin să pună în comun anumite bunuri pentru a desfășura activitate de întreprinzător, a realiza și a împărți beneficii, societate în care asociații nu răspund pentru obligațiile ei, ci suportă riscul activității acesteia în limitele părții sociale deținute (HCC nr.27 din 27.09.2016, §§ 40-41).

Conform jurisprudenței consacrate a Curții Constituționale, dreptul de proprietate conferă titularului său atributele posesiei, folosinței și dispoziției asupra unor bunuri. În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat cu valoare de principiu că noțiunea de „bunuri” din articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenția Europeană are o semnificație autonomă și nu se limitează numai la proprietatea asupra unor bunuri corporale, astfel încât pot fi considerate parte a „dreptului de proprietate” și alte drepturi și interese materializate prin active. De asemenea, în sensul Convenției Europene, noțiunea de „bunuri” cuprinde bunuri mobile, bunuri imobile, alte drepturi reale, dar și „speranța legitimă” de a obține un avantaj patrimonial (HCC nr.11 din 11.05.2016, § 39). Dreptul de proprietate nu se rezumă doar la bunurile corporale, ci și la cele incorporale, cum ar fi drepturile de creanță (*idem*, § 53).

În Hotărârea nr.19 din 18 octombrie 2011, Curtea a reiterat că este incontestabil faptul că dreptul de proprietate, garantat de articolul 46 din Constituție, reprezintă în substanță dreptul persoanei la respectarea bunurilor sale, mobile și imobile. În calitate de „bun”, protejat de art. 46 din Constituție, poate fi recunoscut orice element al activului patrimonial al persoanei, care are valoare economică. Termenul „bun” include în sine drepturile patrimoniale, care pot fi reale și obligaționale (HCC nr.17 din 19.06.2015, §§ 39-40).

Curtea Europeană, în jurisprudența sa, a statuat, cu valoare de principiu, că noțiunea de „bunuri” din articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană are o semnificație autonomă, fiind independentă de clasificarea formală din dreptul național, și că aceasta nu se limitează numai la proprietatea asupra unor bunuri corporale. Astfel, chestiunea care urmează a fi examinată în fiecare cauză este dacă circumstanțele cauzei, examinate în ansamblu, oferă persoanelor vizate un drept asupra unui interes material, protejat de articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană (*idem*, § 45).

Fiind beneficiara deciziei adunării generale a asociațiilor SRL „Poduri Prim” (materializată prin *Procesul-verbal nr.03/12 al adunării fondatorilor SRL „Poduri Prim” din 11.12.2012*) Roman Marcela deține o „speranță legitimă” de a primi în proprietate partea din profitul net (dividendele) al societății comerciale ca urmare a participării la capitalul social al acesteia, or, decizia de distribuire a profitul net este în corespundere cu prevederile art.art.39, 40, 58 alin.(1), pct.1) lit.b) din Legea nr.135/2007. Însă, realizarea acestui „drept asupra unui interes material” este împiedicată de organul executiv al SRL „Poduri Prim” din motive pretinse de dificultăți financiare, prevalându-se de norma juridică incertă de la art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007.

Curtea Constituțională a Republicii Moldova a menționat că prevederile constituționale și legale în materie de proprietate sunt în armonie cu prevederile Convenției Europene. Articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană consacră dreptul la respectarea bunurilor, precizând că nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional (*idem*, § 43).

În analogie juridică cu drepturile deținătorului de acțiuni emise de o societate pe acțiuni, considerăm că în speță, cu referire la drepturile deținătorului unei părți sociale din capitalul social al unei societăți cu răspundere limitată, sînt aplicabile statuările Curții Constituționale conform cărora “acțiunea [partea socială] încorporează în sine atât drepturi patrimoniale, cât și drepturi nepatrimoniale. Astfel, titularul acțiunii [părții sociale] deține drepturi cu valoare economică, inclusiv drepturi de creanță asupra societății emitente, cum este dreptul de a participa la beneficiile societății, și anume dreptul de a primi dividende”. Respectiv, dreptul la dividende este calificat ca fiind un drept subiectiv, relativ, patrimonial, de creanță, accesoriu dreptului de proprietate asupra acțiunilor care produc dividendele (*idem*, § 56). Din momentul anunțării de către adunarea generală a hotărârii privind plata dividendelor cuvenite acționarilor se naște un drept de creanță al acționarului către societatea emitentă, cu toate consecințele ce decurg din el. În acest moment, dreptul la dividende intră în patrimoniul acționarului, în sensul art.284 alin.(2) din Codul civil, care stabilește că toate bunurile persoanei fizice sau juridice fac parte componentă a patrimoniului ei. Dreptul de proprietate asupra bunului se extinde și asupra fructelor acestui bun. Astfel, potrivit articolului art.317 din Codul civil, tot ceea ce produce bunul, precum și tot ceea ce unește bunul ori se încorporează în el ca urmare a faptei proprietarului, a unei alte persoane ori a unui caz fortuit, revine proprietarului, dacă legea nu prevede altfel. Potrivit art. 299 din Codul civil, fruct al lucrului este venitul, sporul și produsele pe care le dă acest lucru, iar fruct al dreptului este venitul și beneficiile dobândite în urma folosirii acestui drept. În dreptul civil sunt calificate ca fructe veniturile rezultate din folosirea bunului de către o altă persoană în virtutea unui act juridic, precum chiriile, arenzile, dobânzile, venitul rentelor și dividendele (numite “fructe civile”) (*idem*, §§ 61-64).

Conform art.39 din Legea nr.135/2007, societatea distribuie anual profitul net înregistrat după achitarea impozitelor și altor plăți obligatorii, dacă actul de constituire nu prevede altfel. Hotărîrea privind determinarea părții profitului net care urmează a fi distribuită se adoptă de adunarea generală a asociaților. Profitul net se distribuie proporțional mărimii părții sociale. Modul de distribuire a profitului net al societății poate fi modificat prin hotărîrea adunării generale a asociaților, care se adoptă cu votul unanim al asociaților. Profitul net se plătește asociaților în formă bănească, în decurs de 30 de zile de la data adoptării hotărîrii privind distribuirea acestuia, dacă adunarea asociaților nu a stabilit un alt termen.

Art.12 pct.3) din Codul fiscal al Republicii Moldova definește noțiunea de *dividend* ca fiind venitul obținut din repartizarea profitului net între acționari (asociați) în conformitate cu cota de participație depusă în capitalul social, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic conform art.57 alin.(2).

Curtea Constituțională a menționat, pentru a se naște dreptul acționarului la dividende, este necesar să fie întrunite un șir de condiții: societatea pe acțiuni să obțină un profit; adunarea generală, convocată și desfășurată legal, să ia hotărîrea de a distribui dividendele acționarilor, cu stabilirea termenului și modalității de plată a acestora (*idem*, § 57).

În speță, au fost întrunite condițiile specificate, iar neexecutarea obligației societății de plată a dividendelor a fost nemotivată, cu precadere că în *Procesul verbal a adunării fondatorilor SC „Poduri-Prim” SRL nr.03/12 din 11.12.2012* nu este indicat în mod expres perioada de gestiune anterioară pentru care se va distribui profitul net al Societății. În acest caz urmează a fi luată în calcul perioada de gestiune curentă a anului 2012, în care a fost adoptată hotărîrea privind achitarea părții din profitul net. Deci, hotărîrea adunării generale a SRL „Poduri Prim” privind achitarea unei părți din profitul net înregistrat de Societate era pe deplin realizabilă pînă la finele anului 2013 în condițiile în care:

- potrivit Raportului financiar anual al SRL „Poduri Prim” pentru anul 2012, Societatea înregistra un profit nerepartizat al anilor precedenți în sumă de 6 978 245 lei;
- potrivit Raportului financiar anual al SRL „Poduri Prim” pentru anul 2013, Societatea înregistra un profit nerepartizat al anilor precedenți în sumă de 6 978 245 lei;
- potrivit Raportului financiar anual al SRL „Poduri Prim” pentru anul 2014, Societatea înregistra un profit nerepartizat al anilor precedenți în sumă de 5 361 815 lei;

- potrivit Raportului financiar anual al SRL „Poduri Prim” pentru anul 2015, Societatea înregistra un profit nerepartizat al anilor precedenți în sumă de 4 669 881 lei.

Astfel, în jurisprudența sa anterioară, Curtea Constituțională a constatat că dreptul acționarului de a primi dividende, care rezultă din deținerea acțiunilor în cadrul societății, cade sub incidența normelor ce ocrotesc dreptul de proprietate, cuprinse în articolele 9, 46 și 127 din Constituție și articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, deoarece acest drept, în esența sa, este unul patrimonial, cu valoare economică, titularul acestuia având posibilitatea de a obține venituri (*idem*, § 65).

Totodată, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a stabilit că articolul 1 al Protocolului adițional la Convenția europeană nu acordă o protecție absolută dreptului de proprietate. Dacă un stat a instituit o ingerință la adresa dreptului de proprietate, aceasta va fi, totuși, compatibilă cu Convenția Europeană dacă ingerința *este prevăzută de lege, urmărește un scop care să servească interesului general și este proporțională scopului urmărit* (cauza *Megadat.com SRL vs Moldova*, din 8 aprilie 2008) (*idem*, § 46).

Opinăm că textul “*sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia*” de la art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată nu definește cu suficientă precizie cazurile, condițiile și limitele ingerinței în exercițiul dreptului de proprietate asupra unui „bun” de către asociatul unei societăți cu răspundere limitată în beneficiul căruia a fost adoptată o decizie a organului suprem de conducere a societății privind plata dividendelor. În măsura în care textul legii operează cu probabilități (cuvântul „*poate*”), ci nu cu certitudini juridice sau economice, considerăm că textul contestat depășește marja de discreție a Legiuitorului național la reglementarea exercitării dreptului de proprietate și, prin urmare, deși este prevăzută de lege, totuși nu, *urmărește un scop care să servească interesului general și nu este proporțională scopului urmărit*. Prin urmare, ingerința nu este conformă criteriilor consfințite de jurisprudența Curții Europene în materia protecției dreptului de proprietate.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notiței Explicative)

15. Prin prezenta, în temeiul prevederilor art.135 alin.(1) lit.a) din Constituția Republicii Moldova, art.4 alin.(1) lit.a) din Codul jurisdicției constituționale nr.502 din 16.06.1995, art.4 alin.(1) lit.a) al Legii cu privire Curtea Constituțională nr.317 din 13.12.1994, solicităm:

- declararea admisibilității excepției de neconstituționalitate ridicate;
- efectuarea controlului de constituționalitate a textului “***sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia***” de la art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată;
- admiterea excepției de neconstituționalitate și declararea ca fiind neconstituționale (contrare articolului 23 coroborat cu articolele 9, 46 și 127 din Constituție) a textului “***sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia***” de la art.40 alin.(2) din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notița Explicativă)

16.-----

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17. a) dosarul cauzei civile nr.2ra-495/19 pendinte la Curtea Supremă de Justiție (*Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ*) pe marginea recursului declarat de Roman Marcela împotriva Deciziei Curții de Apel Chișinău din 17.10.2018, emisă în cauza la acțiunea Roman Marcela vs. SRL „Poduri Prim”, intervenienți accesorii Țerna Veaceslav și Rostovscaia Natalia, cu privire la încasarea sumei de 1 493 000 lei ca datorie la achitarea părții din profitul net al SRL „Poduri Prim”, distribuit conform *Procesului-verbal nr.03/12 al adunării fondatorilor SRL „Poduri Prim” din 11.12.2012*; a sumei de 943 761,55 lei cu titlu de dobândă de întârziere în temeiul prevederilor art.619 alin.(2) Cod civil al RM; a sumei de 386 944,77 lei cu titlu de reparare a prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) ca urmare a neachitării la scadență a sumei părții din profitul net (dividendelor) conform deciziei asociaților SRL „Poduri Prim” (*Procesului-verbal nr.03/12 al adunării fondatorilor SRL „Poduri Prim” din 11.12.2012*), precum acțiunea reconvențională a SRL „Poduri Prim” împotriva Roman Marcela cu privire la declararea nulității *Procesului-verbal nr.03/12 al adunării fondatorilor SRL „Poduri Prim” din 11.12.2012*.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

(A se vedea capitolul VIII al Notiței Explicative)

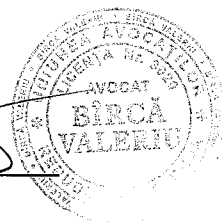
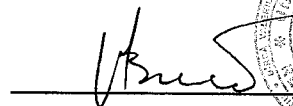
18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău

Data: 19.03.2019

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Bîrcă Valeriu, avocat

Î N C H E I E R E

12 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curtii Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând cererea depusă de către Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curtii Constituționale a Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marcela Roman împotriva Societății Comerciale „Poduri Prim” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Veaceslav Țerna și Natalia Rostovskaya privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și a cheltuielilor de judecată, și

acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Poduri Prim” către Marcela Roman privind declararea nulității procesului-verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a adunării fondatorilor și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 02 ianuarie 2017 Marcela Roman a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva S.C. „Poduri Prim” S.R.L., intervenienți accesorii Veaceslav Țerna și Natalia Rostovskaya privind încasarea datoriei la achitarea părții din profitul net, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 11 decembrie 2012, la adunarea generală a asociaților S.C. „Poduri Prim” S.R.L. s-a decis achitarea dividendelor asociatului Roman Marcela în mărime de 1 600 000 de lei, pe parcursul anului 2013, cu achitarea integrală pînă la 31 decembrie 2013. Modalitatea de achitare a dividendelor a fost stabilită prin transfer bancar la contul indicat de S.C. „Poduri Prim” S.R.L. Decizia adunării generale a fost perfectată în scris, cu întocmirea

Procesului verbal nr. 03/12 din 11 decembrie 2012, semnat de toți asociații, și anume Țerna Veaceslav (Administrator), Rostovskaya Natalia și Roman Marcela.

În perioada 01 ianuarie 2013 – 31 decembrie 2013, S.C. „Poduri Prim” S.R.L. nu i-a achitat nici o plată în scopul executării obligațiilor de plată a dividendelor, astfel aceasta nu și-a executat integral obligațiile de plată în termenul stabilit.

În perioada 01 ianuarie 2014 – 30 decembrie 2016, în rezultatul multipleror adresări, S.C. „Poduri Prim” S.R.L., fiind în întârziere, i-a achitat în baza Procesului verbal nr. 03/12 din 11 decembrie 2012, suma de 7 000 de lei la 28 decembrie 2015, suma de 20 000 de lei la 13 septembrie 2016, suma de 30 000 de lei la 10 noiembrie 2016 și suma de 50 000 de lei la 28 decembrie 2016. Sumele indicate au fost achitate în numerar, la sediul pîrîtului, cu încălcarea modalității de achitare a dividendelor stabilită prin Procesul verbal nr. 03/12 din 11 decembrie 2012.

Astfel, S.C. „Poduri Prim” S.R.L. și-a executat parțial obligațiile de plată, fiind în întârziere de executare pe o perioadă de 1094 zile pentru perioada 01 ianuarie 2014 – 30 decembrie 2016. A achitat doar suma de 107 000 de lei din totalul sumei datorate de 1 600 000 lei, datoria la 30 decembrie 2016, pîrîtul fiind în întârziere de plată a sumei de 1 493 000 de lei.

Dînsa s-a adresat în repetate rînduri S.C. „Poduri Prim” S.R.L. cu atenționări referitor la expirarea încă la 31 decembrie 2013 a termenului de executare a obligației. În rezultatul ultimei adresări, la data de 28 decembrie 2016, a fost achitată doar suma de 50 000 de lei.

Consideră că orice somație adresată nu va avea nici un rezultat referitor la achitarea integrală a datoriei, și este iminentă expirarea termenului de prescripție extinctivă la data de 31 decembrie 2016. Respectiv, nu este necesară respectarea procedurii prealabile.

Deoarece pîrîtul este în întârziere de plată, consideră că este îndreptățită să solicite achitarea dobînzilor de întârziere calculate la suma restantă a datoriei la plata dividendelor, pentru toată perioada de întârziere, calculate și acumulate în sumă totală de 943 761,55 de lei.

Fiind lipsită de posibilitatea de a primi la timpul convenit de executare a obligației, a întregii sume datorate pentru plata dividendelor, i s-a cauzat un prejudiciu efectiv, cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) pentru perioada 01 ianuarie 2014 – 30 decembrie 2016, în conformitate cu datele oficiale ale Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, care constituie 386 944,77 de lei.

A solicitat încasarea din contul S.C. „Poduri Prim” S.R.L. a datoriei la achitarea dividendelor în sumă de 1 493 000 de lei, dobînze de întârziere în sumă de 943 761,55 de lei, prejudiciul efectiv în sumă de 386 944,77 de lei.

La 02 august 2017 S.C. „Poduri Prim” S.R.L. a înaintat acțiune reconvențională împotriva Marceli Roman, solicitînd declararea nulității procesului verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a adunării fondatorilor S.C. „Poduri Prim” S.R.L. și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 200 de lei.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că, din conținutul procesul verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a asociaților S.C. „Poduri Prim” S.R.L. privind achitarea dividendelor Marceli Roman se constată că Marcela Roman a adus la cunoștință asociaților intenția de înstrăinare prin vindere a părții sociale integrale ce o deține la S.C. „Poduri Prim” S.R.L. de 25% sau 1350 de lei.

Contrar prevederilor art. 25 alin. (9) Legii nr.135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, Marcela Roman nu a prezentat instanței de judecată Actul juridic de înstrăinare a părții sociale autentificat notarial asociaților Terna Veaceslav și Rostovskaya Natalia.

Mai mult ca atât, cota de înstrăinare o achită cumpărătorul, dar nu se încasează din contul societății cu răspundere limitată așa cum este indicat în procesul verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a asociaților S.C. „Poduri Prim” S.R.L.

În consecință, potrivit prevederilor art. 25 alin. (10) a Legii nr.135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, orice clauză contrară prevederilor alin.(2)-(9) la înstrăinarea cotei sociale din SRL este nulă.

Potrivit raportului financiar de profit și pierderi pe S.C. „Poduri Prim” S.R.L. pe perioada 01 ianuarie 2011 până la 31 decembrie 2011, perioada de gestiune s-a terminat cu pierderi în sumă de 769 052 de lei. Raportul Financiar a fost prezentat la Inspectoratul Fiscal și la ÎS „Statistica”, corectări ulterioare nu au avut loc, iar achitarea impozitelor și altor plăți obligatorii pentru suma de 1 600 000 de lei la buget nu au avut loc.

Au indicat că procesul verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a asociaților S.C. „Poduri Prim” S.R.L. privind achitarea dividendelor asociatei Marcela Roman în mărime de 1 600 000 de lei nicidecum nu urma a fi adoptat în condițiile legii și a Actului de constituire a S.C. „Poduri Prim” S.R.L.

S.C. „Poduri Prim” S.R.L. consideră că procesul verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a asociaților S.C. „Poduri Prim” S.R.L. privind achitarea dividendelor lui Marcela Roman a fost întocmit de Marcela Roman, dar cum a obținut semnăturile celor doi asociați nu se cunoaște.

Mai mult ca atât, potrivit Contractului de credit nr.LC-7 din 21 noiembrie 2011 privind acordarea creditului de 2 800 000 de lei de către SA „Victoriabank”, S.C. „Poduri Prim” S.R.L. și-a asumat obligația și a garantat băncii că fără permisiunea scrisă a Băncii, debitorul nu este în drept să achite dividende sau alte plăți în favoarea fondatorilor până la onorarea deplină a obligațiunilor sale față de bancă.

Potrivit raportului financiar de profit și pierderi pe S.C. „Poduri Prim” S.R.L. pe perioada 01 ianuarie 2011 până la 31 decembrie 2011, la 01 ianuarie 2011 reclamantul avea un credit bancar nerambursat de 3 739 801 lei, iar la finele 31 decembrie 2011, creditul bancar nerambursat constituia 2 018 302 lei. Respectiv, nicidecum nu putea fi adoptată o hotărâre de achitare a dividendelor în sumă de 1600000 de lei asociatului Marcela Roman, când întreprinderea la sfârșitul anului 2011 avea un credit nerambursat de 2 018 302 lei și pierderi în sumă de 769 052 de lei.

În circumstanțele menționate, procesul verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a asociaților S.C. „Poduri Prim” S.R.L. privind achitarea dividendelor lui Marcela Roman contravine art.25 alin. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, art. 39, art. 58 a Legii nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, Actului de constituire al S.C. „Poduri Prim” S.R.L., Contractului de credit nr. LC-7 din 21 noiembrie 2011 privind acordarea creditului de 2 800 000 de lei S.C. „Poduri Prim” S.R.L. de către BC „Victoriabank” SA, respectiv procesul verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 este lovit de nulitate absolută.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 februarie 2018, cererea de chemare în judecată depusă de Roman Marcela s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de S.C. „Poduri Prim” S.R.L. s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că procesul verbal din 11 decembrie 2012, prin care s-a hotărât achitarea dividendelor asociatei Roman Marcela în mărime de 1 600 000 de lei pe parcursul anului 2013 până la 31 decembrie 2013 a fost emis și adoptat ulterior contractării creditului de la BC „Victoriabank” SA care a avut loc în anul 2011, iar la situația din 2012 anume la 11 decembrie 2012 conform informației eliberate de bancă soldul contului curent al SC „Poduri-Prim” SRL constituia 19 921,28 lei, deci Compania era în imposibilitatea financiară de a hotărî distribuirea profitului net între asociați, mai mult, S.C. „Poduri Prim” S.R.L. fiind și în lipsa dreptului acțiunii date conform prevederilor contractului de credit. Astfel instanța a constatat lipsa temeiului juridic în obligarea pîrîtului în achitarea sumei solicitată de reclamantă cu titlu de dividend.

Totodată, conform normelor legale distribuirea venitului net între asociați urmează a avea loc doar după achitarea tuturor plăților obligatorii și prin emiterea hotărîrii privind determinarea părții profitului net care urmează a fi distribuită care se adoptă de adunarea generală a asociaților, ceea ce la caz lipsește, or, procesul verbal din 11 decembrie 2012 nu îmbracă forma unei hotărîri după cum stabilește normele legale.

Deoarece instanța a apreciat cerința reclamantei privind încasarea datoriei la achitarea părții din profitul net, ca fiind neîntemeiată și lipsită de temei juridic în admiterea acesteia, iar neadmiterea cerinței de bază a generat lipsa temeiului în dispunerea încasării din contul S.C. „Poduri Prim” S.R.L. în beneficiul reclamantei a dobînzii de întîrziere, prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și a cheltuielilor de judecată.

Cu referire la acțiunea reconvențională depusă de S.C. „Poduri Prim” S.R.L. împotriva lui Roman Marcela cu privire la declararea nulității procesului verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a adunării fondatorilor SRL „Poduri Prim” și încasarea cheltuielilor de judecată, instanța a reținut că hotărîrile adunării generale a acționarilor (asociaților) adoptate cu încălcarea prevederilor legii sau a actelor de constituire a societății pot fi declarate nule de către instanța de judecată. În conformitate cu prevederile art. 59 alin. (5) al Legii privind societățile pe acțiuni și art. 61 alin. (1) al Legii privind societățile cu răspundere limitată, obiect al acțiunii poate fi legalitatea anume a hotărîrii adoptate de adunarea generală, dar nu a proceselor-verbale ale adunării generale a acționarilor (asociaților). Astfel, procesul-verbal al adunării generale nu poate fi contestat în instanță de judecată separat de hotărîrea adoptată.

Or, o acțiune în sensul invocat de S.C. „Poduri Prim” S.R.L. poate fi înaintată doar de către un asociat împotriva societății, dar nu de societate împotriva unui asociat. Iar obiect al contestării de către un asociat (nu de societate) poate fi doar hotărîrea adoptată de adunarea generală a asociaților și nicidecum procesul verbal al adunării asociaților în mod distinct.

Mai mult ca atât, art. 61 alin. (3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată stabilește că, cererea de anulare poate fi depusă în termen de 3 luni de la

data adoptării hotărîrii sau de la data cînd asociatul a aflat sau trebuia să afle despre hotărîrea adoptată.

Suplimentar, instanța a reținut că, hotărîrile adunării generale a asociațiilor pot fi declarate nule de către instanța de judecată în prezența următoarelor temeuri: hotărîrile au fost adoptate cu încălcarea legii și hotărîrile au fost adoptate cu încălcarea actului de constituire.

Pentru a putea contesta în judecată hotărîrea adunării, e necesară prezența uneia din următoarele situații: asociatul nu a luat parte la adunarea generală a asociațiilor sau asociatul a votat contra hotărîrii contestate și a solicitat introducerea mențiunii respective în procesul-verbal al ședinței, ceea ce la cazul din speță nu s-a constatat.

Astfel instanța a concluzionat referitor la netemeinicia acțiunii reconvenționale înaintată de S.C. „Poduri Prim” S.R.L., motiv din care instanța a respins acțiunea reconvențională, constatîndu-se și lipsa temeiului în compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Roman Marcela și s-a menținut hotărîrea din 19 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 14 ianuarie 2019 Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă a declarat recurs în temeiul art.432 alin. (2) lit.a), b), c) Cod de procedură civilă, solicitînd casarea deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrii din 19 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Marcela Roman, cu emiterea unei hotărîri noi de admitere a acțiunii de bază, iar în rest de a menține hotărîrea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 februarie 2018 în partea respingerii cererii reconvenționale înaintate de S.C. „Poduri Prim” S.R.L., cu dispunerea încasării cheltuielilor de judecată.

În susținerea și motivarea recursului a indicat dezacordul cu soluția instanțelor ierarhic inferioare și a redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei, menționînd că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată; au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea, astfel fiindu-i încălcate drepturile lui Marcela Roman la un proces echitabil.

A indicat că motivul respingerii acțiunii principale depuse de Marcela Roman cu privire la încasarea sumei profitului net (dividendelor) repartizate prin decizia asociațiilor societății, rezidă din constatarea interpretată eronat precum că potrivit Raportului financiar de profit și pierderi pe perioada 01 ianuarie 2011 – 31 decembrie 2011, prezentat la Inspectoratul Fiscal și ÎS „Statistica”, compania reflectă pierderi în sumă de 769 052 de lei, iar careva corectări ulterioare nu au fost efectuate. Conform raportului menționat, la situația din 01 ianuarie 2011 S.C. „Poduri Prim” S.R.L. avea un credit bancar nerambursat în sumă de 3 739 801 lei, iar la finele anului 2011 creditul bancar nerambursat constituia suma de 2 018 302 de lei.

Instanța de fond și cea de apel au lăsat fără o apreciere de drept argumentele și circumstanțele invocat ede Marcela Roman cum ar fi procesul verbal al adunării fondatorilor S.C. „Poduri Prim” S.R.L. nr.03/12 din 11 decembrie 2012, prin care s-a hotărît achitarea dividendelor asociatei Roman Marcela în mărime de 1 600 000 de lei pe parcursul anului 2013 pînă la 31 decembrie 2013. Totodată nici o mențiune

în procesul-verbal al adunării fondatorilor nu poate genera concluzia că achitarea părții profitului net în beneficiul recurenței se referă anume la veniturile înregistrate de S.C. „Poduri Prim” S.R.L. în anul 2011, astfel că critica adusă de către instanțele ierarhic inferioare în sensul dat denotă o abordare lipsită de obiectivitate și eronată, fiind în contradicție cu situația financiară reală a S.C. „Poduri Prim” S.R.L.

Au menționat că hotărârea de achitare a părții profitului net conform procesului-verbal al adunării fondatorilor S.C. „Poduri Prim” S.R.L. din 11 decembrie 2012, fiind adoptată în decembrie 2012 nu se referă în mod obligatoriu la perioada de gestiune a anului 2011, care în viziunea instanței de fond este calificată ca fiind o perioadă fiscală dificilă în cadrul S.C. „Poduri Prim” S.R.L. În acest caz urmează a fi luată în calcul perioada de gestiune curentă a anului 2012, în care a fost adoptată hotărârea privind achitarea părții din profitul net.

Adoptarea la 11 decembrie 2012 a deciziei de achitare a dividendelor conform procesului-verbal a adunării fondatorilor S.C. „Poduri Prim” S.R.L. este în concordanță cu prevederile legale aplicabile potrivit pct.12.31 din Actul de constituire a S.C. „Poduri Prim” S.R.L. din 06 octombrie 2005 și conform art. 39 din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135/2007, art. 40 alin. (3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135/2007.

Deși instanța de fond și cea de apel au conchis unilateral și eronat asupra stării dificile a S.C. „Poduri Prim” S.R.L., totuși au ignorat faptul că pretinsa precaritate financiară a societății se referea la situația din 01 ianuarie 2011, însă termenul limită de achitare a dividendelor a fost stabilit 31 decembrie 2013, la această dată conform raportului financiar S.C. „Poduri Prim” S.R.L. înregistra un profit nerepartizat al anilor precedenți în sumă de 6 978 245 de lei.

A specificat că instanța de apel a reținut injust concluzia instanței de fond privind aplicabilitatea exclusivă în speță a prevederilor art.40 alin. (1)-(2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată în detrimentul stipulațiilor art.40 alin. (3) din legea citată. De notat este că S.C. „Poduri Prim” S.R.L. nici la 11 decembrie 2012 nici la momentul actual nu este în stare de insolvabilitate. Astfel instanța de apel la pronunțarea soluției pe caz a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Urmare a respingerii acțiunii reconvenționale rezultă că procesul-verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 este un act juridic valabil. De notat este faptul că toți asociații S.C. „Poduri Prim” S.R.L. au votat „pro” la adoptarea acestei hotărâri de repartizare a profitului net și nu au expus nici un fel de obiecții sau dezacord cu această decizie, și nici ulterior nu au invocat careva obiecții, astfel hotărârea adunării generale a asociaților este executorie pentru toți asociații și organele societății. Astfel hotărârea adoptată conform procesului-verbal al adunării fondatorilor S.C. „Poduri Prim” S.R.L. din 11 decembrie 2012 a fost luată în strictă corespundere cu prevederile legii și ale Actului de constituire al societății.

Nici invocarea în motivul hotărârii instanțelor judecătorești că S.C. „Poduri Prim” S.R.L. în perioada anului 2011 a contractat un credit bancar nu poate constitui un motiv suficient și relevant pentru neexecutarea hotărârii adoptate de adunarea generală a asociaților conform procesului-verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012.

Consideră că prin respingerea acțiunii privind încasarea dividendelor în baza unor motive contradictorii, instanțele ierarhic inferioare au lezat dreptul recurenței Marcela Roman la un proces echitabil, ignorând argumentele de drept și probele-înscrisuri administrate la dosar.

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă, a fost declarat admisibil.

La data de 19 martie 2019, Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă, a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea verificării constituționalității sintagmei „sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia” din art. 40 alin. (2) din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de către Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată necesitatea ridicării excepției de neconstituționalitate cu sesizarea Curții Constituționale.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitîndu-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Conform paragrafului 82 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

În paragraful 83 din Hotărîrea menționată, Curtea Constituțională a reținut că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de

neconstituționalitate stabilite în art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă și de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016.

La caz, obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate constituie prevederile art. 40 alin. (2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14 iunie 2007, în partea ce vizează sintagma „... sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia”.

Colegiul atestă că obiectul excepției de neconstituționalitate face parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către avocatul Valeriu Bîrcă, în interesele Marceli Roman, care este parte a prezentului litigiu, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei.

Totodată, s-a constatat că o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile invocate de solicitant nu există, motiv din care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

Instanța de recurs menționează că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normei indicate supra, depusă de către Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă, constituie o prerogativă a părții din proces.

Cu referire la acest aspect, Colegiul subliniază că obiectul recursului declarat de Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă, cu care a fost sesizată instanța de recurs îl constituie decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Roman Marcel, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19 februarie 2018, prin care s-au respins ca fiind neîntemeiate cererea de chemare în judecată depusă de Roman Marcela și acțiunea reconvențională depusă de S.C. „Poduri Prim” S.R.L.

Prin urmare, prevederile legale a căror control constituțional se solicită de către avocatul Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă sunt pertinente soluționării litigiului dedus judecății, or, excepția de neconstituționalitate este ridicată asupra prevederilor art. 40 alin. (2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14 iunie 2007, pe care și-au întemeiat poziția sa instanțele ierarhic inferioare la emiterea soluției de respingere a pretențiilor Marceli Roman.

Totodată, ca rezultat al admiterii cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a amâna examinarea recursului în prezenta cauză, reieșind din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) Cod de procedură civilă, conform cărora ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

În urma celor relatate Colegiul civil comercial și contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de către avocatul Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii acestuia” din art. 40 alin. (2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14 iunie 2007, cu amânarea examinării recursului până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269 - 270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea depusă de către Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se transmite Curții Constituționale cererea depusă de Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă privind controlul constituționalității prevederilor art. 40 alin. (2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14 iunie 2007.

Se amână examinarea recursului declarat de către Marcela Roman, reprezentată de avocatul Valeriu Bîrcă, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marcela Roman împotriva Societății Comerciale „Poduri Prim” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Veaceslav Țerna și Natalia Rostovskaya privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, prejudiciului efectiv cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum și a cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Poduri Prim” către Marcela Roman privind declararea nulității procesului-verbal nr.03/12 din 11 decembrie 2012 a adunării fondatorilor și încasarea cheltuielilor de judecată, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

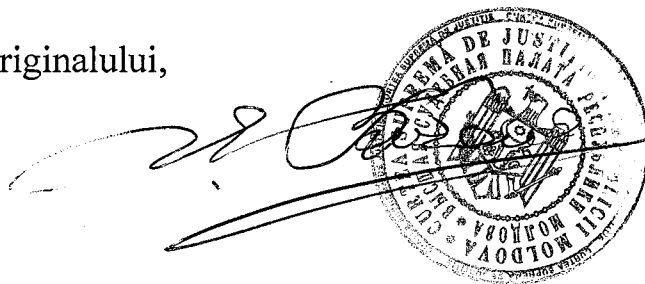
Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

/semnătura/
/semnătura/
/semnătura/
/semnătura/
/semnătura/

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Victor Burduh

Copia corespunde originalului,
judecător

Victor Burduh